

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Г.А. Домарецька
Р.Р. Матуш

Шкільна Шевченкіана

**Збірник диктантів і творчих завдань
з української мови**

5-11 класи

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 811.161.2 (075.3)
ББК 81.2 Укр я72
Д66

Домарецька Г.А., Матуш Р.Р.

Д66 Шкільна Шевченкіана: Збірник диктантів і творчих завдань з української мови. 5-11 класи. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2014. — 56 с.

ISBN 978-966-10-3818-8

У збірнику подано тексти диктантів і творчі завдання з української мови для учнів 5-11 класів, які містять матеріали про життєвий та творчий шлях великого Кобзаря.

Тексти диктантів складено відповідно до вимог чинної програми з української мови.

Видання адресовано вчителям української мови і літератури, школярам, студентам філологічних факультетів, керівникам гуртків, усім, хто цікавиться культурною спадщиною Т.Г. Шевченка.

УДК 811.161.2 (075.3)
ББК 81.2 Укр я72

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-3818-8

© Навчальна книга — Богдан, 2014

«Велетень у царстві людської культури»

У когорті талановитих, видатних, геніальних, всесвітньо відомих Тарас Шевченко — перший. Це істина, яку не треба доводити чи спростовувати, уточнювати або заново досліджувати, навіть якщо минуло дуже багато часу від його визнання — а ми долаємо уже перші десятиліття XXI віку.

Тарас Шевченко — наш Кобзар, «володар у царстві духа», «велетень у царстві людської культури», пророк і мислитель, поборник людських прав, геніальний поет, славний син України. Він — наша національна честь і гордість, і про це повинен знати кожен українець, кожне покоління — тих, що були, що нині живуть, і навіть ненароджених.

Шкільна Шевченкіана — це не тільки щорічна данина пам'яті Кобзареві у дні свят.

Шкільна Шевченкіана — це, насамперед, щоденна і творча співпраця учителя-словесника і учня, коли один несе Кобзареве слово у юну душу, а інший впускає його в свою душу, замислюється над ним і пишається цим Словом.

Сучасний учитель, як ніколи раніше (у часи тоталітарної системи), має можливість і повинен наповнювати дитячі серця Шевченковою Музою, плекати любов до його Слова, щоб зараз, у час віртуального спілкування та електронної книги, наші діти прагнули щодня взяти до рук томик «Кобзаря»...

Пропонований збірник — намагання авторів донести до дітей цікаві моменти творчої біографії великого Кобзаря, який за своє коротке земне життя зумів увіковічити українське слово...

ТЕКСТИ ДЛЯ ДИКТАНТІВ

5 КЛАС

У дорозі

Тарасові не терпілося швидше вирушати в дорогу. Він не раз проводжав батька і знав уже всі звичаї, усі приповідки чумаків. Йому хотілося подивитися на широкий світ.

Здалека долинула пісня. Це вже завели чумаки свою подорожню. І сумом повилися очі матерів, жінок, молодих дівчат.

Яринка притихла. Дід щось бурмотів. Мабуть, стелив дорогу любимому своєму онукові Тарасові побажаннями та благословеннями.

...Минають дні, ночі. Шлях веде далі й далі. І все Тарасові цікаво — і села, і містечка, і міста.

І перші дні у дорозі Тараса вже знали і старі, й молоді.

90 слів

За О. Іваненко

На Дніпрі

Тарас стояв на кручі над широким, повноводним, могутнім Дніпром. Зграї чайок літали над водою, чепурні морські сороки гуляли по золотому незайманому пісочку. З води, з очеретів випливали гоголі, лиски. Шуліки розкинули крила та виглядали здобич.

А скільки човнів з вітрилами! З гори, з крутого берега ріки видно і луки, і гаї. Такий широкий, такий багатий світ!

Стояв Тарас захоплений, немов причарований, а внизу шумував старий Дніпро. Він тисячу років вже тут тече, він все бачить і все чує, старий козарлюга.

Скільки пісень Тарас чув про Дніпро, скільки казок і бувальщин старі люди розповідали про нього. Насправді ж Дніпро був і кращий, і могутніший.

104 слова

За О. Іваненко

Шевченко

Українська літературна доля мусила спершу розсміятися з Котляревським, впасти в сентименти з Квіткою-Основ'яненком або нарешті спромогтися на потужний трагізм Шевченка.

Геній не приходив несподівано, його з'яві передувє процес на-зрівання, відбуваються певні зрушення в суспільстві. Геніальність Тараса Шевченка породжена геніальністю народу, який ніколи не мав своєї державності, але в усі часи був одержимий волею, за яку боровся.

Цей колишній кріпак — один із найрозкріпаченіших поетів світу. Поет, слово для якого — акт сповіді. У Кобзареві немає жодної фальшивої ноти. Звідки ця внутрішня свобода при відсутності свободи зовнішньої? Таємниця генія.

Шевченко — це передусім монументальність духу. Таких поетів у світовій літературі можна перелічити на пальцях. Біблією нашого народу назвав Борис Олійник Шевченків «Кобзар». А його «Щоденник»! Саме він явив нам Шевченка-інтелігента, людину обізнану, ніжну, відверту, яка за всіх трагічних обставин не втратила аристократизму духу, чистого, гармонійного ладу душі.

Тарас Шевченко для свідомості українця не просто література: це наш всесвіт, виправдання України перед людством, підтвердження повноцінності усього народу. Це той огром, що з рідні апостолів.

Шевченко завжди попереду. Слово, яке не співвідноситься з його Словом, нічого не варте. І в наш час оновлення України він — наш щит і меч у водночассі. Вистачило б тільки мудрості користатися належним чином цією нержавіючою зброєю.

207 слів

За В. Базилевським

ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

ЦИТУЄМО ШЕВЧЕНКА

Вставте пропущені слова в подані уривки з творів Тараса Шевченка та визначте, до якої частини мови вони належать.

5 клас

ЦИТУЄМО ШЕВЧЕНКА

За сонцем	пливе,	А туман, неначе	,
.....	поли розстилає	Закриває	
І сонце	зове	І	рожевую,
У	море.	І тьму за собою.	
«За сонцем хмаронька пливе»		«За сонцем хмаронька пливе»	

ЦИТУЄМО ШЕВЧЕНКА

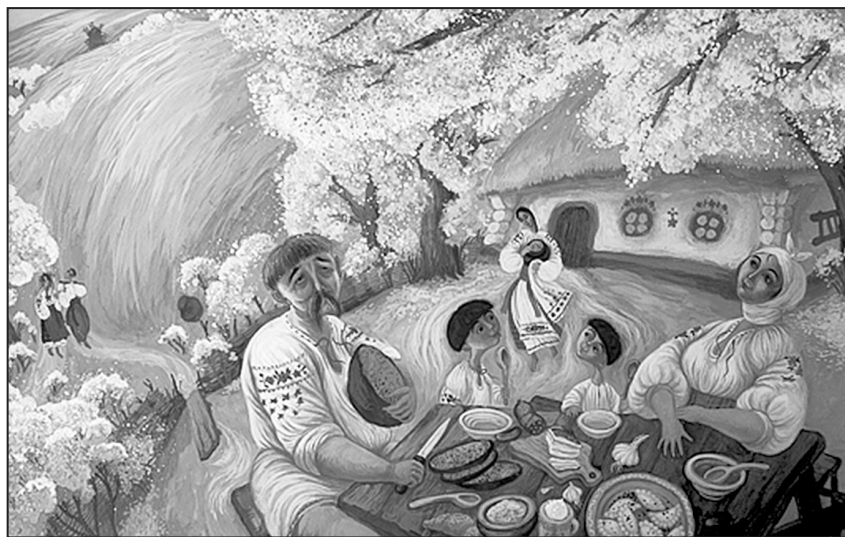
Садок	коло хати,	Поклала мати	хати
Хрущі над	гудуть.	Маленьких діточок	;
.....	з плугами йдуть,	Сама заснула	їх.
Співають	дівчата,	Затихло	,
А	вечерять ждуть.	дівчата
«Садок вишневий коло хати»		Та	не затих.
		«Садок вишневий коло хати»	

ЦИТУЄМО ШЕВЧЕНКА

І виріс я на	,	Якось	довелось
І сивію в	краї:	Мені	в Україну,
Та	мені	У те	село.
Здається —	немає	У те, де мати	
Нічого в бога, як		Мене	і вночі
Та наша	країна.	На свічку Богу	;
«І виріс я на чужині»		Поклони	б'ючи.
		«І виріс я на чужині»	

К.О. Трутовський «Шевченко з кобзою над Дніпром»

Марина Михайлошина

Т.Г. Шевченко
«Слепая»

Марина Михайлошина

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *В. Шевчук*. Доля. Книга про Тараса Шевченка в образах та фактах. — К.: Дніпро, 1993.
 2. Національний музей Тараса Шевченка. — К.: Мистецтво, 2002.
 3. *Оксана Іваненко*. Тарасові шляхи. — К.: Веселка, 1961.
 4. *П. Зайцев*. Життя Тараса Шевченка. — К.: Мистецтво, 1994.
 5. *Тарас Шевченко*. Кобзар. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2009.
 6. *Т.Г. Шевченко*. Повне зібрання творів у 12 т. — К.: Наукова думка, 2003.
-

ЗМІСТ

«Велетень у царстві людської культури»	3
Тексти для диктантів	4
Дидактичний матеріал	21
Цитуємо Шевченка.....	21
Диктанти з пам'яті.....	41
Поетичний синтаксис.....	47
Ілюстрації до творів Тараса Шевченка	50

Навчальне видання

Домарецька Галина Асафатівна
Матуш Романа Романівна

ШКІЛЬНА ШЕВЧЕНКІАНА

Збірник диктантів і творчих завдань з української мови

5-11 класи

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Надія Бульчак*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Нелі Домарецької*

Підписано до друку 20.02.2014. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк арк. 3,26. Умовн. фарбо-відб. 3,36.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-19-66; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3818-8

9 789661 038188